

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ

Συνοπτική έκθεση πεπραγμένων του έτους 1999

Έγινε αναδιάρθρωση τής Έφορευτικής Έπιτροπής του Κέντρου από την οποία απέχωρησε ο πρόεδρος, Άκαδημαϊκός κ. Μενέλαος Παλλάντιος και τὸ μέλος Άκαδημαϊκός κ. Άγγελος Βλάχος. Νέος Πρόεδρος τής Έφ. Έπιτροπής ανέλαβε ο Άκαδημαϊκός κ. Λων. Δρακάτος, Έπόπτης ο Άκαδημαϊκός κ. Πάνος Λιγομενίδης και μέλη: οί Άκαδημαϊκοί κ.κ. Σπύρος Ίακωβίδης, Χρῦς. Χρήστου, Παν. Τέτσης, Άθαν. Καμπύλης και αναπλ. Κων. Γρόλλιος. Μὲ πρόταση τής Δ/ντριας του Κέντρου ἡ Ε.Ε. ἀποφάσισε ὁμόφωνα νὰ ὀνομασθεῖ τὸ νέο ἄριστα ἐξοπλισμένο ἐργαστήριο τής Έθνικῆς Μουσικῆς Συλλογῆς «Μενέλαος Παλλάντιος» γιὰ τὴν πολῦτιμη, μακρόχρονη προσφορά του στὸ Κέντρο.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

α) «Άνάπτυξη και Έκσυγχρονισμὸς τῆς Βιβλιοθήκης - Άρχείου του ΚΕΕΛ».

Όλοκληρώθηκε ἡ δημιουργία και δοκιμάζονται οί Βάσεις Δεδομένων τῶν ἐπιμέρους ἀρχείων του Κέντρου οί ὁποῖες συνδέονται μεταξὺ τους μὲ ἐσωτερικὸ δίκτυο και προετοιμάζεται ἡ παραγωγή τῶν πρώτων προϊόντων, πού εἶναι δίσκοι πυκνῆς ἐγγραφῆς μὲ εἰκόνα (CDROM) μὲ εκπαιδευτικὸ και ἐνημερωτικὸ χαρακτήρα γιὰ τὸ πρόγραμμα. Ἐπίσης ἔχει δημιουργηθεῖ ἡ ἱστοσελίδα (σελίδα WEB) του Κέντρου γιὰ τὸ Διαδίκτυο (Internet), ἡ ὁποία θὰ ἀρχίσει νὰ λειτουργεῖ μόλις ὀλοκληρωθεῖ τὸ Δίκτυο τῆς Άκαδημίας Άθηνῶν.

Μὲ τὴ βοήθεια τῶν Προγραμμάτων ἔχει ἀγορασθεῖ πρόσθετος ἐξοπλισμὸς γιὰ τὸ Κέντρο και ἔχει ἀναβαθμισθεῖ ὁ παλιός. Ἔτσι σήμερα τὸ Κέντρο διαθέτει: Πλήρες μουσικὸ στούντιο ἀντιγραφῆς και ἀναπαραγωγῆς ταινιῶν σὲ ψηφιακὴ (DAT) και ἠλεκτρονικὴ μορφή (CD), 25 πλήρεις σταθμοὺς H/Y, σύγχρονο φωτοτυπικὸ μηχανήμα και λοιπὸ μηχανολογικὸ ἐξοπλισμὸ.

Βιβλιοθήκη

Όλοκληρώθηκε ἀπὸ τὴν εταιρεία ELIDOC ἡ ἀναδρομικὴ καταλογογράφηση μὲ τὸ σύστημα ADVANCE του ἔντυπου ὕλικου τῆς Βιβλιοθήκης (18.000 ἐγγραφές). Ἐγινε τακτοποίηση του ἀναγνωστηρίου, τακτοποίηση του Ἐκθετηρίου, πα-

ραγγελίες για μεγάλο αριθμό βιβλίων και περιοδικών και εισήχθησαν στη Βιβλιοθήκη 2.200 βιβλία.

Στη Βιβλιοθήκη δωρήθηκαν επίσης από ιδιώτες και φορείς 350 βιβλία. Περισσότεροι από 100 έρευνητές εξυπηρετήθηκαν από τον Υπεύθυνο της Βιβλιοθήκης, με την παροχή βιβλίων, χειρογράφων, βιβλιογραφικών πληροφοριών κλπ.

Μουσικό Τμήμα

Από τον Μάρτιο 1999 άρχισε από τον ηχολήπτη Γιάννη Σμυρναΐο στο Studio του Κ.Ε.Ε.Α. η αντιγραφή των ταινιών σε ψηφιακή μορφή. Παράλληλα ολοκληρώθηκε η ηλεκτρονική βάση του μουσικού τμήματος.

Μουσειακή Συλλογή

Τα αντικείμενα της μουσειακής συλλογής εύρισκονται στο στάδιο της συντήρησης σε ειδικά εργαστήρια. Μετά τη συντήρηση και φωτογράφησή τους θα αρχίσει η εκτύπωση του Καταλόγου της Μουσειακής Συλλογής.

β) Πρόγραμμα ΣΑΠΦΩ: Συνεχίζεται και ολοκληρώνεται εντός του πρώτου τριμήνου του 2000 το Πρόγραμμα ΣΑΠΦΩ, που αποτελεί μέρος προγράμματος του Ίνστιτούτου Έπεξεργασίας Λόγου (ΙΕΛ) και αφορά στα νησιά Λέσβος, Άνδρος, Μύκονος-Δήλος, Νάξος, Πάρος και Σαντορίνη.

γ) Ολοκληρώθηκε το Πρόγραμμα «*Ηλεκτρονικός Κατάλογος έργων εργαστηρίων παραδοσιακής βιοτεχνίας*» του ΕΟΜΜΕΧ. Το Πρόγραμμα αυτό είχε ως στόχο τη συγκέντρωση υλικού για τον υλικό βίο και την ενημέρωσή του σχετικά με τις παραδοσιακές βιοτεχνίες που λειτουργούσαν και όρισμένες συνεχίζουν να λειτουργούν στον ελληνικό χώρο.

δ) Πρόγραμμα *RAPHAEL*.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος Raphael προχώρησε η έρευνα και μουσειολογική υποστήριξη του Μουσείου της Έλιās στο χωριό Καψαλιανά Ρεθύμνου. Το Κέντρο Λαογραφίας πραγματοποίησε με επιτυχία στο Κεντρικό κτίριο της Ακαδημίας Αθηνών διήμερο διεθνές επιστημονικό συνέδριο (1-2 Οκτωβρίου) με θέμα «*Η έλια και το λάδι από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα*», του οποίου τα Πρακτικά θα κυκλοφορήσουν μέσα στο α' τρίμηνο του 2000.

ε) Πρόταση για τη δημιουργία βάσης δεδομένων για τους έθνοτοπικούς Συλλόγους - σωματεία στην Αθήνα και την επαρχία, με σκοπό την ανάδειξη της προσφοράς τους στη μελέτη και διάσωση του λαϊκού πολιτισμού, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Λαϊκού Πολιτισμού του ΥΠΠΟ.

ε) 'Ολοκληρώθηκε τὸ Πρόγραμμα «Γαμήλιες στρατηγικὲς στοὺς κτηνοτρόφους» πὸν διεξήγαγε τὸ Κέντρο.

Δημοσιεύματα:

'Ενημερωτικὸ ἔντυπο μὲ τίτλο: «Κέντρο Ἐρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας. Ἱστορικὸ-Προγράμματα-Ἐκσυγχρονισμός», Ἀθήνα 1999.

Φωτομηχανικὴ ἀνατύπωση τοῦ Γ' τόμου τῶν Δημοτικῶν Τραγουδιῶν (Μουσικὴ Ἐκλογὴ) τῶν Γ. Κ. Σπυριδάκη - Σ. Δ. Περιστέρη συνοδευόμενη ἀπὸ ἐπανεκδόση σὲ δύο δίσκους πυκνῆς ἐγγραφῆς (CD) τοῦ μουσικοῦ ὕλικου, Ἀθήνα 1999.

'Επετηρὶς τοῦ Κέντρου Ἐρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τ. 28, 1999.

Σύνθετος δίσκος πυκνῆς ἐγγραφῆς μὲ εἰκόνα (CDROM) γιὰ τὴ βιβλιογραφία τῆς Λαογραφίας ἀπὸ τὸ 1800-1986.

'Εκδόσεις γιὰ τὸ 2000

Πρακτικὰ τοῦ Συνεδρίου τῆς Ἐλιᾶς (Πρόγραμμα RAPHAEL), σελ. 400.

«Ἡ ἐλιά στὴ λαϊκὴ φιλολογία καὶ τὴν Τέχνη» (χορηγία ἐκδόσεως ἀπὸ τὸν Δῆμο Ἁγίου Νικολάου Λασηθίου Κρήτης), Πρόλογος Ἀκαδημαϊκοῦ Χρῦσ. Χρήστου.

Γεωργίου Παναγιώτου, *Παραδόσεις τῆς Β. Ἡπείρου* (Πρόγραμμα Ἐπιτροπῆς Ἐρευνῶν), σελ. 400 περ. + CDROM.

Χειρόγραφο τοῦ Δημ. Λουκάτου γιὰ τοὺς *Παξοὺς* (χορηγία τῆς Ἀδελφότητα Παξῶν).

Χειρόγραφο Β. Σαρλῆ, *Λαογραφικὰ Ὁρεινῆς Κορινθίας* (χορηγία τῆς Νομαρχίας Κορίνθου).

'Επετηρὶς τοῦ Κέντρου Ἐρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας, τ. 29 (2.000).

Πιλοτικὴ ἔκδοση ὑπὸ μορφήν δίσκου πυκνῆς ἐγγραφῆς μὲ εἰκόνα (CDROM) τοῦ χειρογράφου τοῦ Δημ. Πετροπούλου γιὰ τὴ *Θράκη*.

'Ἐκδοση τοῦ *Καταλόγου τῆς Μουσικῆς Συλλογῆς* (Πρόγραμμα ΕΠΕΑΕΚ).

'Επανεκδόση: *Α' τόμου Δημοτικῶν τραγουδιῶν*.

'Ἐκδοση τῆς συλλογῆς τραγουδιῶν τοῦ Σωτ. Τσιάνη ἀπὸ τὴν Πελοπόννησο ἀπὸ κοινοῦ μὲ τὸ Πελοποννησιακὸ Λαογραφικὸ Ἰδρυμα.

Βάση εἰσαγωγῆς ἔθνογραφικοῦ ὕλικου σὲ δίσκο πυκνῆς ἐγγραφῆς μὲ ἀναγνωστικὴ μνήμη (CDROM) μὲ θέμα: *Ἡ Γυναίκα στὴ νεοελληνικὴ παράδοση*.

Δίσκοι πυκνῆς ἐγγραφῆς μὲ ἀναγνωστικὴ μνήμη (CDROM) μὲ θέματα «Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος στὴ λαϊκὴ παράδοση», «Ἡ Γυναίκα στὴ λαϊκὴ παράδοση» καὶ «Ἡ Παναγία στὴ λαϊκὴ Παράδοση».

Πρόγραμμα γαμηλίων Ἀσμάτων.

Φιλολογικὸ μνημόσυνο τοῦ ἀειμνήστου Σπυρ. Περιστερή, Ἐρευνητῆ τοῦ Κέντρου καὶ Πρωτοψάλτη, σὲ συνεργασία μὲ τὴν Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ, τὴ Μητρόπολη Ἀθηνῶν καὶ τὸ Τμῆμα Μουσικολογίας τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν: «Οἱ δρόμοι τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς στὴ λαϊκὴ παράδοση», τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 2000.

Προσωπικὸ

Συνταξιοδοτήθηκε ἡ ἔρευνήτρια κ. Ἄννα Παπαμιχαήλ-Κουτρούμπα, καὶ ἐπελέγη γιὰ τὴν Δ' βαθμίδα καὶ πρόκειται νὰ διορισθεῖ ὁ μουσικὸς κ. Εὐστάθιος Μακρῆς.

Τὸ Κέντρο Λαογραφίας μὲ τὰ νέα προγράμματα ποῦ διεξάγει ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ἐπιστημονικὸ προσωπικὸ. Τὸ ἐπὶ συμβάσει προσωπικὸ ποῦ ἔχει ἐκπαιδεύσει μὲ τὰ ὡς τώρα προγράμματα πρέπει νὰ εὑρεθεῖ τρόπος νὰ παραμείνει στὸ Κέντρο, προκειμένου νὰ συνεχισθεῖ τὸ σημαντικὸ ἔργο ποῦ ἐπιτελεῖται σ' αὐτό.

Αἰτήσεις ἐρευνητῶν γιὰ χρῆση ὕλικοῦ

Τὸ Κέντρο μὲ ἀπόφαση τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἔδωσε τὴν ἄδεια καὶ ἐξυπηρέτησε στὴν ἐπιστημονικὴ τους ἐργασία μεγάλο ἀριθμὸ Ἐρευνητῶν, ὑποψηφίων διδακτόρων καὶ μεταπτυχιακῶν φοιτητῶν.

Συνεργασία μὲ ἐκπαιδευτικὰ Ἰδρύματα

Ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1999 στὸ πλαίσιο τοῦ Προγράμματος τρίμηνης πρακτικῆς ἀσκησης τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ Κοινωνικῆς Ἀνθρωπολογίας τοῦ Παντείου Πανεπιστημίου, ἐργάζονται καὶ ἀσκοῦνται στὸ Κέντρο τρεῖς φοιτητές.

Ἀποστολές

Ἡ Διευθύντρια καὶ οἱ Ἐρευνητές τοῦ Κέντρου πραγματοποιήσαν τὶς ἐντεταλμένες ἀπὸ τὴν ὑπηρεσία ἀποστολές γιὰ ἐπιτόπια λαογραφικὴ ἔρευνα καθὼς καὶ ἐπ' εὐκαιρία ἀποστολές γιὰ τὴν καταγραφή λαογραφικῶν φαινομένων καὶ ἀπομαγνητοφώνησαν ὕλικὸ τῶν ἀποστολῶν τους.

Τέλος ἡ Διευθύντρια τοῦ Κέντρου καὶ ἐρευνητές του πραγματοποιήσαν ἀνακοινώσεις σὲ διεθνῆ καὶ πανελλήνια συνέδρια, ὁμιλίες, ἐκπομπές στὸ ραδιόφωνο καὶ τὴν τηλεόραση, συνεντεύξεις καὶ ἄρθρα σὲ ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ καὶ συμμετέχουν στὰ Διοικητικὰ Συμβούλια Λαογραφικῶν καὶ ἔθνογραφικῶν Σωματείων.

Ἐπίσης ἔχουν δημοσιεύσει ἄρθρα καὶ αὐτοτελεῖ δημοσιεύματα.

Ἐπαινοὶ Συλλογῶν Λαογραφικοῦ ὕλικου

Κατατέθηκαν στὸ Κέντρο συνολικά 45 πολυσέλιδες συλλογές λαογραφικοῦ ὕλικου. Ἀπὸ αὐτὲς οἱ 20 ἔχουν κατατεθεῖ ἀπὸ τὴ Διευθύντρια (φοιτητικὲς ἐργασίες), 4 πολυσέλιδες φοιτητικὲς ἐργασίες ἀπὸ τὴν κ. Μαρία Μηλίγκου-Μαρκαντώνη καὶ οἱ ὑπόλοιπες ἀπὸ ἐρευνητὲς τοῦ Κέντρου καὶ συλλογεῖς.

Στὸν ἐπιστημονικὸ συνεργάτη τοῦ Κέντρου Γ. Παναγιώτου ἀπονεμήθηκε Α' ἔπαινος μὲ χρηματικὴ ἀμοιβὴ ἑνὸς ἑκατομμυρίου γιὰ τὴ συλλογὴ Βιβλιογραφίας καὶ σχολίων τῆς Λαογραφίας τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ χώρου καὶ χειρόγραφο ὕλικὸ ποικίλης ὕλης συνοδευόμενον ἀπὸ ἠχογραφήσεις σὲ κασέτες. Ἀπονεμήθηκε ἐπίσης Α' ἔπαινος μὲ χρηματικὴ ἀμοιβὴ 200.000 δραχμῶν στὸν καθένα στοὺς ἐξῆς Συλλογεῖς: Μαρία Ζαφειροπούλου, Ἀθηνᾶ Καραμπογιᾶ, Ἀδαμαντία Στάθη, Δήμητρα Ἀγγελοπούλου, Μαρίνα Λιακοπούλου, Παναγιώτα Βατσικάλου, Εὐπραξία Πολλάτου, Νίκο Χατζοῦδη, Βασίλειο Σαρλῆς. Β' ἔπαινος μὲ χρηματικὴ ἀμοιβὴ 100.000 δραχμῶν ἀπονεμήθηκε στὸν Γεώργιο Μπακάλη.

Νέες Προτάσεις:

Πρόταση γιὰ τὸ Γ' ΚΠΣ σὲ συνεργασία μὲ τὰ ἄλλα Κέντρα τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Πρόταση γιὰ ἐπέκταση τοῦ μεγάλου Προγράμματος τοῦ Κ.Ε.Ε.Α.

Πρόταση γιὰ τὸ εὐρωπαϊκὸ Πρόγραμμα Πολιτισμὸς 2000.

Ἡ Διευθύντρια

Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη